

Czwartek, 15 grudnia 2016 r.

P8_TA(2016)0507

Zbiorowe groby w Iraku

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie zbiorowych grobów w Iraku (2016/3028(RSP))

(2018/C 238/11)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 27 października 2016 r. w sprawie sytuacji w północnym Iraku i Mosulu⁽¹⁾, z dnia 27 lutego 2014 r. w sprawie sytuacji w Iraku⁽²⁾, z dnia 18 września 2014 r. w sprawie sytuacji w Iraku i Syrii oraz ofensywy Państwa Islamskiego, w tym prześladowań mniejszości⁽³⁾, z dnia 12 lutego 2015 r. w sprawie kryzysu humanitarnego w Iraku i Syrii, zwłaszcza w kontekście Państwa Islamskiego (IS)⁽⁴⁾, z dnia 12 marca 2015 r. w sprawie ostatnich ataków i uprowadzeń dokonanych przez Państwo Islamskie/Daisz na Bliskim Wschodzie, zwłaszcza wobec Asyryjczyków⁽⁵⁾, oraz z dnia 4 lutego 2016 r. w sprawie systematycznego masowego mordowania mniejszości religijnych przez tzw. „ISIS/Daisz”⁽⁶⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 23 maja 2016 r. w sprawie regionalnej strategii UE dotyczącej Syrii i Iraku oraz zagrożeń ze strony Daisz, z dnia 14 grudnia 2015 r. w sprawie Iraku, z dnia 16 marca 2015 r. w sprawie regionalnej strategii UE dotyczącej Syrii i Iraku oraz zagrożeń ze strony ISIS/Daisz, z dnia 20 października 2014 r. w sprawie kryzysu związanego z ISIS/Daisz w Syrii i Iraku, z dnia 14 kwietnia 2014 r. i 12 października 2015 r. w sprawie Syrii oraz z dnia 15 sierpnia 2014 r. w sprawie Iraku, a także konkluzje Rady Europejskiej z dnia 30 sierpnia 2014 r. w sprawie Iraku i Syrii,
- uwzględniając oświadczenia wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie Iraku i Syrii,
- uwzględniając raport opracowany przez Biuro Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka i przez misję pomocową ONZ w Iraku (UNAMI) zatytułowany „Apel o odpowiedzialność i ochronę: jazydzi, którzy przeżyli okrucieństwa popełniane przez ISIL” z sierpnia 2016 r.,
- uwzględniając Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego z 1998 r. i zawarte w nim postanowienia o jurysdykcji w odniesieniu do ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości, zbrodni wojennych i zbrodni agresji,
- uwzględniając umowę o partnerstwie i współpracy między UE a Republiką Iraku,
- uwzględniając rezolucję Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2253 (2015),
- uwzględniając Kartę Narodów Zjednoczonych,
- uwzględniając swoją decyzję o przyznaniu Nagrody im. Sacharowa za wolność myśli w 2016 r. irackim działaczkom za społeczności jazydzkiej i byłym więźniom ISIS/Daisz Nadii Murad i Lamiyi Aji Bashar,
- uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0422.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0171.

⁽³⁾ Dz.U. C 234 z 28.6.2016, s. 25.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 310 z 25.8.2016, s. 35.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 316 z 30.8.2016, s. 113.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0051.

Czwartek, 15 grudnia 2016 r.

- A. mając na uwadze, że w sierpniu 2014 r. ISIS/Daisz zaatakowało wspólnoty jazydów wokół miasta Sindżar w irackiej prowincji Niniwa, zabijając według doniesień tysiące osób; mając na uwadze, że w grudniu 2014 r. odkryto wiele zbiorowych grobów po przejściu przez siły kurdyjskie stref na północy gór Sindżar; mając na uwadze, że gdy siły kurdyjskie odbiły miasto Sindżar w połowie listopada 2015 r., odkryto kolejne miejsca zabójstw i przypuszczalnie zbiorowe groby;
- B. mając na uwadze, że okrucieństwa popełniane systematycznie i na szeroką skalę przez ISIS/Daisz były wymierzone w społeczność jazydów i miały na celu jej zagładę; mając na uwadze, że na mocy prawa międzynarodowego, mianowicie zgodnie z art. II przyjętej przez ONZ w 1948 r. Konwencji w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa, okrucieństwa takie stanowią ludobójstwo;
- C. mając na uwadze, że w dniu 4 lutego 2016 r. Parlament Europejski uznał, iż ISIS/Daisz dopuszcza się ludobójstwa na chrześcijanach i jazydach oraz na innych osobach należących do mniejszości wyznaniowych i etnicznych, a następnie również Rada Europy, Departament Stanu USA, Kongres USA, parlament Zjednoczonego Królestwa, parlament Australii oraz inne instytucje krajowe i międzynarodowe uznały, że okrucieństwa popełniane przez ISIS/Daisz przeciwko mniejszościom religijnym i etnicznym w Iraku obejmują zbrodnie wojenne, zbrodnie przeciwko ludzkości i ludobójstwo;
- D. mając na uwadze, że równina Niniwy, Tal Afar i Sindżar, a także cały ten region jest od dawna odwieczną ojczyzną chrześcijan (Chaldejczyków, syrokatolików i Asyryjczyków), jazydów, arabskich sunnitów i szyitów, Kurdów, Szabaków, Turkmenów, jarsanitów i sabejskich mandejczyków oraz innych wspólnot, które od stuleci zamieszkiwały ten obszar w duchu powszechnego pluralizmu, stabilności i współpracy między społecznościami mimo okresów zewnętrznej przemocy i prześladowań, aż do początku tego wieku i zajęcia znacznej części regionu przez ISIS/Daisz w 2014 r.;
- E. mając na uwadze, że po 27 października 2016 r. ugrupowanie ISIS/Daisz przewiozło porwane kobiety, w tym jazydki, do Mosulu oraz do miasta Tal Afar; mając na uwadze, że – według doniesień – niektóre z tych kobiet „rozdano” bojownikom ISIS/Daisz, a innym powiedziano, że będą towarzyszyć konwojom ISIS/Daisz;
- F. mając na uwadze, że ochrona, zabezpieczenie i zbadanie wszystkich zbiorowych grobów w Iraku oraz w Syrii są kluczowe dla zabezpieczenia i zebrania dowodów zbrodni wojennych, zbrodni przeciwko ludzkości oraz ludobójstwa popełnianych przez ISIS/Daisz oraz dla poniesienia odpowiedzialności przez ich sprawców; mając na uwadze, że krewnym ofiar należy zapewnić wsparcie psychologiczne i logistyczne;
- G. mając na uwadze, że wiele organizacji lokalnych dokumentuje zbrodnie popełniane przez ISIS/Daisz przeciwko jazydom, lecz posiada jedynie ograniczoną zdolność działania; mając na uwadze, że – zdaniem międzynarodowych organizacji broniących praw człowieka, takich jak Human Rights Watch – żaden międzynarodowy ekspert medycyny sądowej nie przeprowadził badań na tym obszarze, chociaż wsparcie polityczne dla takiej misji wyraziło wiele krajów, w tym Stany Zjednoczone i Niemcy;
- H. mając na uwadze, że Wysoki Komisarz ONZ ds. Praw Człowieka oświadczył dnia 11 listopada 2016 r., że: „przekazując sytuację w Iraku Międzynarodowemu Trybunałowi Karnemu, nadając irackim sądom jurysdykcję w zakresie zbrodni międzynarodowych, reformując system wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych oraz umacniając zdolność sędziów do dokumentowania, badania i ścigania zbrodni, rząd Iraku może zagwarantować sprawiedliwość i zapewnić fundamenty dla trwałego pokoju w kraju; brak tych działań może poważnie podważyć długoterminowy pokój i bezpieczeństwo, na które zasługuje naród iracki;
- I. mając na uwadze, że armia iracka przy wsparciu światowej koalicji przeciwko ISIS/Daisz i oddziałów Peszmergów Regionalnego Rządu Kurdystanu rozpoczęła operację wyzwolenia Mosulu, drugiego co do wielkości miasta w Iraku, a także reszty irackiego terytorium znajdującego się wciąż pod okupacją ISIS/Daisz;
1. potępia bezwarunkowo nieprzerwane okrucieństwa i rażące przypadki łamania międzynarodowego prawa humanitarnego i międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka popełniane przez ISIS/Daisz; odnotowuje z rosnącym zaniepokojeniem, że wciąż odkrywane są nowe zbiorowe groby w Iraku i Syrii, które świadczą o terrorze stosowanym przez ISIS/Daisz; składa wyrazy współczucia wszystkim osobom w Iraku, które straciły swych krewnych na skutek zbrodni popełnionych przez ISIS/Daisz i jego popleczników;

Czwartek, 15 grudnia 2016 r.

2. zdecydowanie apeluje do społeczności międzynarodowej, a w szczególności do Rady Bezpieczeństwa ONZ, o uznanie ujawnionych zbiorowych grobów w Iraku jako kolejny dowód ludobójstwa i postawienie ISIS/Daisz przed Międzynarodowym Trybunałem Karnym;
  3. wzywa władze Iraku, w tym Regionalny Rząd Kurdystanu, do podjęcia pilnych kroków na rzecz ochrony grobów wokół gór Sindżar, które stały się dostępne po odbiciu tych terenów z rąk ISIS/Daisz, a także do podjęcia wszelkich innych działań w celu zabezpieczenia dowodów zbrodni wojennych i zbrodni przeciw ludzkości popełnionych przez ISIS/Daisz, tak by zapewnić pociągnięcie do odpowiedzialności;
  4. wzywa władze Iraku do zwrócenia się do międzynarodowych ekspertów medycyny sądowej, w tym ekspertów z doświadczeniem zawodowym w odniesieniu do trybunałów karnych, o sporządzenie mapy wszystkich zbiorowych grobów oraz o pomoc przy zabezpieczeniu i przeanalizowaniu wszystkich dowodów znalezionych w zbiorowych grobach, które są od niedawna dostępne, ponieważ ekshumacje przeprowadzane bez ekspertów medycyny sądowej mogą prowadzić do zniszczenia decydujących dowodów i znacznie skomplikować identyfikację ciał;
  5. wzywa UE, jej państwa członkowskie i innych potencjalnych darczyńców do ułatwienia i udzielenia pełnego wsparcia rządowi Iraku przy tworzeniu zasobów ludzkich i infrastruktury niezbędnej do zabezpieczenia i analizy dowodów, które mogą być kluczowe w przyszłych krajowych i międzynarodowych procesach rozliczania sprawców za zbrodnie wojenne, zbrodnie przeciwko ludzkości i ludobójstwo;
  6. jest szczególnie zaniepokojony sytuacją kobiet i dzieci w tym konflikcie, w szczególności jazydzkich kobiet i dzieci, które padają ofiarami prześladowań, egzekucji, tortur, wykorzystywania seksualnego i innych aktów okrucieństwa; domaga się udostępnienia pełnego zakresu usług medycznych, szczególnie ofiarom gwałtów; wzywa, w trybie pilnym, UE i jej państwa członkowskie do ścisłej współpracy ze Światową Organizacją Zdrowia (WHO) i do wspierania jej w tym zakresie; apeluje o natychmiastowe uwolnienie wszystkich kobiet i dzieci więzionych nadal przez ISIS/Daisz;
  7. potwierdza swoje pełne poparcie dla armii irackiej, wojsk światowej koalicji przeciwko ISIS/Daisz, oddziałów Peszmergów Regionalnego Rządu Kurdystanu i ich sojuszników w ich wysiłkach na rzecz wyzwolenia Mosul i innych części kraju z rąk ISIS/Daisz, a także swoje poparcie dla niezależności, integralności terytorialnej i suwerenności Iraku;
  8. przypomina, że władze Iraku muszą podjąć konkretne działania w celu ochrony cywilów podczas walk, w tym poprzez zastosowanie wszelkich możliwych środków ostrożności, aby uniknąć ofiar wśród cywilów oraz naruszeń praw człowieka w czasie szturmów; podkreśla, że siły obecne na miejscu muszą w trakcie prowadzonych operacji przestrzegać międzynarodowego prawa humanitarnego i międzynarodowego prawa dotyczącego praw człowieka;
  9. wyraża poparcie dla Republiki Iraku i jej obywateli w odniesieniu do uznania politycznie, społecznie i gospodarczo funkcjonującej i zrównoważonej prowincji na równinie Niniwy, w Tal Afarze i Sindżarze, zgodnie z pełnoprawnie wyrażoną wolą uzyskania autonomii regionalnej, gwarantowanej konstytucją Iraku;
  10. podkreśla, że prawo powrotu do swej odwiecznej ojczyzny przesiedlonych rdzennych ludów równiny Niniwy, Tal Afaru i Sindżaru – z których wiele przesiedlono w obrębie Iraku – powinno być priorytetem polityki rządu irackiego przy wsparciu UE, w tym jej państw członkowskich, oraz wspólnoty międzynarodowej; podkreśla, że przy wsparciu rządu Iraku i Regionalnego Rządu Kurdystanu należy w zagwarantować tym ludom pełnię praw człowieka, w tym równość polityczną, a także prawa własności, które powinny mieć pierwszeństwo przed wszelkimi roszczeniami własnościowymi innych stron;
  11. wzywa Irak do przystąpienia do systemu Międzynarodowego Trybunału Karnego w celu umożliwienia ścigania ISIS/Daisz za zbrodnie wojenne, ludobójstwo i zbrodnie przeciwko ludzkości;
  12. wzywa społeczność międzynarodową, w tym państwa członkowskie UE, do pociągnięcia do odpowiedzialności członków ISIS/Daisz, którzy znajdują się na terytorium objętym ich jurysdykcją, w tym poprzez zastosowanie zasady represji wszechświatowej;
  13. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, specjalnemu przedstawicielowi UE do spraw praw człowieka, rządowi i parlamentom państw członkowskich, rządowi i Radzie Reprezentantów Iraku oraz Regionalnemu Rządowi Kurdystanu.
-